

KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS UN APKAROŠANAS BIROJS

PĀRSKATS

**Politisko partiju
2011.gada pārskatu
pārbaužu rezultāti**

2013

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) pabeidzis politisko organizāciju (partiju) un to apvienību (turpmāk tekstā – politiskas partijas) 2011.gada pārskatu un saņemto dāvinājumu (ziedojumu) likumības un patiesuma pārbaudes un saskaņā ar likumā noteikto kārtību sniedz pārskatu par atklātajiem partiju finansēšanas pārkāpumiem un veiktajiem pasākumiem to novēršanai.

Lielākā daļa izdarīto pārkāpumu ir saistīti ar gada pārskatu neiesniegšanu un savlaicīgu informācijas nesniegšanu par saņemtajiem dāvinājumiem (ziedojumiem). Visi saistībā ar 2011.gada pārskatu pārbaudēs konstatētajiem pārkāpumiem pieņemtie KNAB lēmumi par partiju saukšanu pie administratīvās atbildības ir stājušies likumīgā spēkā. Astoņos gadījumos politiskās partijas nav samaksājušas KNAB uzliktos naudas sodus, tāpēc šie lēmumi ir nodoti tiesu izpildītājiem piespiedu izpildei (Apvienība Liepājas attīstībai, „Latgales tauta”, Latviešu zemnieku savienība, „Par labu Latviju”, „Par Neatkarīgu Latviju!”, Pēdējā partija, Rīgas partija un „Solidaritāte”).

Par gada pārskata neiesniegšanu likumā noteiktajā kārtībā tiesai nosūtīti prasības pieteikumi par piecu partiju darbības apturēšanu (Apvienība Liepājas attīstībai, Latvijas Nākotnes partija, Latviešu zemnieku savienība, „Par labu Latviju” un Rīgas partija).

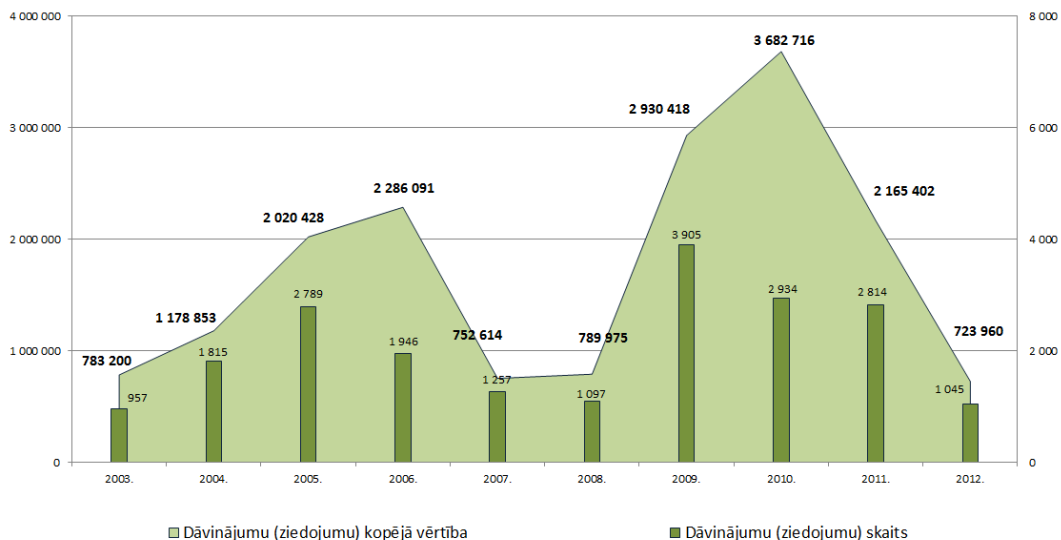
Savukārt Uzņēmumu reģistram nosūtīts lūgums veikt pārbaudi atbilstoši savai kompetencei un nodrošināt patiesu ierakstu Partiju reģistrā attiecībā uz piecu politisko partiju norādītajām juridiskajām adresēm (Latviešu zemnieku savienība, „Par labu Latviju”, „Ražots Latvijā”, Rīgas partija un „Solidaritāte”).

KNAB mājaslapā publiskotā informācija liecina, ka, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, 2011.gadā ir samazinājies partijām ziedoto finanšu līdzekļu apjoms līdz 2,17 miljoniem latu. Salīdzinot ar 2010.gadu, pārskata gadā nav būtiski mainījies veikto dāvinājumu (ziedojumu) skaits, taču maksājumi partijām ir veikti par mazākām summām.

Atbilstoši likuma prasībām KNAB jau otro gadu publicēja savā mājaslapā informāciju par politisko partiju saņemtajām iestāšanās naudām un biedru naudām, kuru kopsumma pārskata gadā vienam partijas biedram pārsniedza 200 latu – kopumā 327 142,29 latu apmērā.

Vienīgās izmaiņas politisko partiju finansēšanas tiesiskajā regulējumā 2011.gadā tika veiktas saistībā ar priekšvēlēšanu izdevumu ierobežojumu apmēra samazināšanu Saeimas ārkārtas vēlēšanu gadījumā – maksimāli pieļaujамie partiju izdevumi par reklāmas izvietojumu, par pasta pakalpojumu izmantošanu un par labdarības pasākumu finansēšanu, sponsorēšanu, tika samazināti divas reizes.

Partijām veiktie dāvinājumi (ziedojumi)

KNAB konstatētās neatbilstības likuma prasībām

2011.gada pārskatu pārbaūžu rezultātā par konstatētajiem Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma pārkāpumiem ir pieņemti šādi KNAB lēmumi:

- saistībā ar pretlikumīgi saņemtajiem dāvinājumiem (ziedojumiem) pieņemti **desmit lēmumi** par finanšu līdzekļu atmaksu, uzdodot politiskajām partijām atmaksāt ziedotājiem vai ieskaitīt valsts budžetā kopsummā **Ls 13 347,89**;
- par gada pārskatu un saņemto dāvinājumu (ziedojumu) sarakstu iesniegšanas kārtības neievērošanu **22 gadījumos** politiskās partijas ir sauktas pie administratīvās atbildības un tām uzlikti naudas sodi kopsummā **Ls 1 580 apmērā**, mutvārdu aizrādījumi izteikti **18 partijām**;
- par **starpniecību** politisko partiju finansēšanā vienai fiziskajai personai uzlikts naudas sods 100 latu apmērā un otrai fiziskajai personai ir izteikts mutvārdu aizrādījums.

Politisko partiju administratīvā atbildība

Nodrošinot 2011.gada pārskata un biedru naudas saraksta iesniegšanas kārtības ievērošanu, KNAB amatpersonas ir saukušas pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk tekstā – LAPK) 166.⁶ panta pirmās daļas un uzlikušas naudas sodus desmit politiskajām partijām: „Par prezidentālu republiku” un „Tēvzemes mantojums” (katrai 50 latu), Latvijas Nākotnes partijai, „Par Neatkarīgu Latviju!”, „Solidaritāte”, „Apvienība Liepājas attīstībai”, „Latgales tauta”, Latviešu zemnieku savienība, „Par Labu Latviju” un Rīgas partijai (katrai 100 latu).

Visi KNAB amatpersonu lēmumi ir stājušies likumīgā spēkā – trīs politiskās partijas ir samaksājušas uzliktos naudas sodus, bet attiecībā uz septiņām partijām KNAB lēmums ir nodots tiesu izpildītājiem piespiedu izpildei, jo tās nav apstrīdējušas KNAB pieņemtus lēmumus un nav arī samaksājušas uzliktos naudas sodus.

Ņemot vērā, ka piecas politiskās partijas arī pēc brīdinājuma nosūtīšanas neiesniedza gada pārskatu, KNAB priekšnieks nosūtīja prasības pieteikumu tiesai par šo partiju darbības apturēšanu.

Vēl sešās uzsāktajās administratīvā pārkāpuma lietās lietvedība ir izbeigta maznozīmīguma dēļ un politiskajām partijām „A8 partija”, „Jaunlatvija”, „Latgales sirds”, „Tautas kontrole”, Vidzemes partijai un Reformu partijai izteikts mutvārdu aizrādījums.

Gada pārskatu pārbaūžu rezultātā par nepatiesu ziņu norādīšanu pie administratīvās atbildības ir saukta „Apvienība Iedzīvotāji”, uzliekot tai naudas sodu 10 latu apmērā, savukārt divām partijām – „A8 partija” un Rīcības partija izteikts mutvārdu aizrādījums.

Gada pārskatu pārbaūžu rezultātā tika konstatēti trīs gadījumi, kad partijas nav ievērojušas saņemto dāvinājumu (ziedojumu) publicēšanas noteikumus: pie administratīvās atbildības ir sauktas divas partijas un tām uzlikti naudas sodi 20 latu apmērā: „Atbildība – sociāldemokrātiska politisko partiju apvienība” un Latvijas Sociāldemokrātiskā strādnieku partija, savukārt mutvārdu aizrādījums izteikts partijai „Tev, Jūrmalai”.

Nodrošinot ziedojumu sarakstu iesniegšanas kārtības ievērošanu, KNAB konstatēja arī 18 gadījumus, kad politiskās partijas nav iesniegušas savlaicīgi informāciju par saņemtajiem ziedojumiem 2011.gadā. Pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.³⁴ panta pirmās daļas tika sauktas septiņas politiskās partijas un tām uzlikti naudas sodi: Liepājas partijai, „Nacionālā apvienība Visu Latvijai! – Tēvzemei un Brīvībai/LNNK”, Pēdējā partija un „Saskaņas centrs”

(katrai 10 latu), Latvijas Sociāldemokrātiskā strādnieku partijai (20 latu), „Latvijai un Ventspilij” (30 latu) un Reformu partijai (40 latu).

Par šādu pārkāpumu, kas izdarīts atkārtoti gada laikā, pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.³⁴ panta otrās daļas tika sauktas divas politiskās partijas un tām uzlikti naudas sodi: „Apvienība Iedzīvotāji” un „Sabiedrība citai politikai” (katrai 250 latu).

Pārējās deviņās uzsāktajās administratīvā pārkāpuma lietās lietvedība ir izbeigta maznozīmīguma dēļ un politiskajām partijām „Brīvība. Brīvs no bailēm, naida un dusmām”, „Jūrmala – mūsu mājas”, Latvijas Sociāldemokrātiskā strādnieku partijai, „Nacionālā apvienība Visu Latvijai! – Tēvzemei un Brīvībai /LNNK”, „Solidaritāte”, Tautas partijai, „Vienotība” un Zaļo un Zemnieku savienībai izteikts mutvārdu aizrādījums.

Astoņas partijas ir samaksājušas uzliktos naudas sodus, bet attiecībā uz vienu partiju KNAB lēmums ir nodots tiesu izpildītājiem piespiedu izpildei, jo KNAB lēmums nav apstrīdēts un naudas sods nav samaksāts.

Prettiesiski saņemto finanšu līdzekļu atmaksa

Ņemot vērā 2011.gada pārskatu, kā arī saņemto dāvinājumu (ziedojumu) likumības un patiesuma pārbaūžu rezultātus, KNAB priekšnieks pieņēmis **desmit lēmumus** par finanšu līdzekļu atmaksāšanu – saistībā ar personu veiktajiem maksājumiem, kuri nav atbildeši Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā noteiktajām prasībām. KNAB uzdevis **sešām partijām** vai to apvienībām atmaksāt pretrunā ar likuma prasībām saņemtos finanšu līdzekļus kopsummā par **Ls 13 347,89**.

Lielākā daļa no atmaksājamajiem finanšu līdzekļiem ir fizisko personu ziedojumi, kas veikti, neievērojot likumā noteikto aizliegumu finansēt politiskās partijas no citu personu dāvinājumiem un aizdevumiem, vai arī tie ir bijuši ārvalstu pilsoņu ziedojumi. Saskaņā ar likumā noteikto kārtību šādi prettiesiski saņemtie finanšu līdzekļi partijām ir jāatmaksā maksātājam. Ja tas netiek izpildīts, tad finanšu līdzekļi ir jāieskaita valsts budžetā.

Atmaksājami finanšu līdzekļi (latos)	Atklāto pārkāpumu pamatojums saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumu	Politiskā partija	Lēmums, tā izpilde
200,00	Ziedojumu veikusi persona, kura nav Latvijas pilsonis un kurai nav tiesības saņemt Latvijas Republikas nepilsoņa pasi (4.panta pirmā daļa)	„Saskaņas centrs”	16.12.2011. (nav atmaksāts maksātājam) 05.04.2012. (ieskaitīts valsts budžetā)
300,00	Ziedojums ir veikts no likumā neatļauta finansēšanas avota – no citas personas dāvinājuma (6.panta pirmā daļa)	„Saskaņas centrs”	21.08.2012. (atmaksāts maksātājam)
500,00	Ziedojums ir veikts likumā neatļautā veidā – izmantojot trešās personas starpniecību (6.panta trešā daļa)	„Saskaņas centrs”	07.05.2012. (ieskaitīts valsts budžetā)
638,42	Ziedojums ir veikts no likumā neatļauta finansēšanas avota – no citas personas aizdevuma (6.panta pirmā daļa)	Nacionālā apvienība „Visu Latvijai!” - „Tēvzemei un Brīvībai/LNNK”	30.08.2012. (atmaksāts maksātājam)
950,00	Ziedojums ir veikts likumā neatļautā veidā – izmantojot trešās personas starpniecību (6.panta trešā daļa)	„Saskaņa”	07.05.2012. (ieskaitīts valsts budžetā)
1 000,00	Ziedojumu veikusi persona, kura nav Latvijas pilsonis un kurai nav tiesības saņemt Latvijas Republikas nepilsoņa pasi (4.panta pirmā daļa)	„Visu Latvijai!”	12.01.2012. (nav atmaksāts maksātājam) 10.05.2012. (ieskaitīts valsts budžetā)
1 000,00	Ziedojumu veikusi persona, kura nav Latvijas pilsonis un kurai nav tiesības saņemt Latvijas Republikas nepilsoņa pasi (4.panta pirmā daļa)	Reformu partija	06.01.2012. (atmaksāts maksātājam)
1 089,87	Divi ziedojumi ir veikti no likumā neatļautiem finansēšanas avotiem – no citas personas dāvinājuma un no citas personas aizdevuma (6.panta pirmā daļa)	Reformu partija	10.09.2012. (nav atmaksāts maksātājam) 10.01.2013. (ieskaitīts valsts budžetā)
2 450,00	Trīs ziedojumi ir veikti no likumā neatļauta finansēšanas avota – no citu personu dāvinājumiem (6.panta pirmā daļa)	Reformu partija	11.12.2012. (nav atmaksāts maksātājiem)
5 219,60	Divi dāvinājumi (ziedojumi) ir veikti no likumā neatļauta finansēšanas avota – juridiskajām personām (4.panta pirmā daļa)	Zaļo un Zemnieku savienība	09.10.2012. (nav ieskaitīts valsts budžetā, apstrīdēts tiesā)

Kopumā šobrīd 14 reģistrētajām politiskajām partijām ir parādsaistības saistībā ar KNAB lēmumiem par partiju saukšanu pie administratīvās atbildības un uzliktajiem naudas sodiem:

Politiskā partija vai to apvienība	Pārkāpumu laikposms	Parādsaistību kopējais apjoms (latos)
Apvienība Liepājas attīstībai	2011.	100
„Latgales tauta”	2009., 2010., 2011.	620
Latviešu zemnieku savienība	2007., 2008., 2009., 2010., 2011.	1 325
Latvijas Atdzimšanas partija	2004.	250
Latvijas Nākotnes partija	2005.	400
Osipova partija	2009.	550
„Par labu Latviju”	2010.	150
„Par Neatkarīgu Latviju!”	2007., 2009., 2011.	800
Pēdējā partija	2011.	10
„Rēzeknes Jaunsaimnieks”	2006., 2010.	550
Rīgas partija	2011.	100
„Savienība Latgales sirds”	2005., 2006.	1 100
„Solidaritāte”	2011.	100
„Tēvzemes mantojums”	2010.	519,76
KOPĀ:		6 574,76

Savukārt četrām politiskajām partijām un to apvienībām ir parādsaistības saistībā ar KNAB lēmumiem par finanšu līdzekļu atmaksu:

Politiskā partija vai to apvienība	Pārkāpumu laikposms	Parādsaistību kopējais apjoms (latos)
„Latgales tauta”	2009.	10 910,81
Latvijas Atdzimšanas partija	2002.	410
LPP/LC	2006.	528 870,01
Reformu partija	2011.	2 450
KOPĀ:		542 640,82

Plašāka informācija par partiju saņemtajiem ziedojumiem, iesniegtajiem gada pārskatiem un to pārbaūžu rezultātiem ir pieejama KNAB mājas lapā – www.knab.gov.lv.